LOTAZILLA

13

Igandea

Bilbao, 1936

Euzkadi

ARPIDE-SANEUŘIJA

Bilbao'kua	9,00	řko. iru
Bilbao'atazkua ...	11,25	"
Idazki-itunmena ...	62,00	"
Atzeřijetakuak ...	112,50	"

XXIV urtia || Idazkolea ta Banakolea: Correo, 17, 1. || 234 Idazkutxa || 17.810 Urrutizkiña || .477 zenbaki

Gayak

LAPUŘAK TXALOTUTEN

Lapuřa ta lapuřetea, edonorentzat be ezeskařijak ixaten dira. Batez, be, kistař zinismendunentzat, ezeskaři-ezeskařijak.

Kistař-ikasbideko agindu deunetan be gebenduta dago lapuřetea. Eta lapuřetea dagijan lapuřa, espe ařtzen dabe ta irabazi ixan dauan neuřiko zigořaz zigořtau.

Josu-Kisto'ren ordezkari agertuten yakuzan jauparijak be, lapuřetea, gaiztetsi egiten dabe. Gaiztetsi ta geyago ez egiteko itza eskatu, ta lapuřeta-bidez gejdiari kendu ixan dautsazan ogasunak atzera jaubiari biurtuteko aginduba emon.

Kistař-ikasbideko euzkel-idazti zař baten bein baño sařijago irakuři ixan doguzan epai-antzo idatzitako leřuak, onixek dira:

"Ezta parkatzen pekatuba,
biurtzen ezpada gauza ostuba."

GUDA-LAPUŘAK

Gudea be lapuřak ekařirikua da. Gudea egiten dabenak, iñoren ogasunakaz jabetuteko egiten dau.

Italia'k, egun baten, gudea egin eutsan, Abisinia'ri. ¿Zetarako egin eutsan? ¿Abisiniatařak gixabidetuteko? ¡Bai zera be! Abisinia'n ikusten ebazan aberastasunakaz jabetuteko; ořetarakoxe Italia'k Abisinia'ri gudea egin eutsan.

Eta Abisinia'k bere-beriak ebazan aberastasunakaz jabetuteko, gixakijak -gixaki erail ebezan, uri ta basurijak -basuri eře, apuřtu ta deuseztu. Italia'ren orduko lapuřetea, agirikua be agirikua ixan zan.

Agirikuen ařtian agirikuena ixan zala be, baña, lapuřetea obena dala esaten daben kistař-ixeneko asko ta askok, Mussolini lapuř nagusijaren indař-bidezko gurendea txaloka goraldu-ten eben.

Milaka asko erail ixan dabezan erailtzalia, ta aberastasunak-aberastasun ostu ixan dabezan lapuřa txaloka goralduten dabezan "katoliku"-eredu agertuten diran batzuk, ordez, urdail utsari jateko apuř bat emotiařen ogi txiki bat ostu ixan dabela autořtu ixan daben gixagaxo eřukařijari, ostutako ogi txiki a jaubiari atzera biurtuteko agindu dautsoe. Edo, bestela, lapuřeta aren obena, bixirik geratuko dala.

Eskutapen eskotuko au, ¿nok uleřtuteko? Mussolini baten erailketa ta lapuřeta ikaragařijak, txaloka goraldu ta onetsi ixan dabezela diñue. Eta ordez, gosiaz ilten aurkitzen zan gixagaxuak urdaiari jateko apuř bat emoteko ordainduge ařtu ixan eban ogi txikija, atzera jaubiari biurtzen ezpa-eutsan, obenian bixiko zala. ¿Nun dago emen, nun, zuzentasuna?

MATXINADEA

Ila onetan, lotazila-18'gařenan osotuko dira bost ilabete españař gudalburu asaldarijak oraingo matxinada ezeskaři au ekaři ixan euskubela.

Gudalburu oneik be, lapuř-antzo matxinadaratu ziran, eurei jaten emoten eutsien benetako Jaurgua'ren auřka, eřijak autařki-bidez autetsi ixan eban egizko Jaurbidiaren kaltez.

Eta gixabide era gustijen lotsagařirako, eřijak autařki - bidez autetsi ixan eban Jaurgua aginpidetik jaurti ta indař-bidez lateři gustija euren jopu jařteko, Apirka'ko mahomatařakañokuak ekaři ixan dabez.

Eta kistařen areyuak diran mahomatařak ekaři; matxinada onegaz ezetariko ařtu-emonik eztauken sendijei oldařtu; sendijak-sendi erail; lapuřetak-lapuřeta egin, eta uri, basuri ta ogasun-era gustijak deuseztubaz bixi-era gustijak ondatuta jaři ixan dabezan ankeř, bijozge txeřenaren jařaitzlioik, "katolikuak" dirala diñoskube, ta Uskuřtzea ta Elexa Deuna aldeztuten dabiltzala...

Uskuřtzea ta Elexa Deuna aldeztuten (?) dabiltzazan ařtian, bařiz, jauparijak-jaupari erailten dabez...

Jauparijak-jaupari erail, ¡eta erail gura leukiezanak...!

1.300 jauparijen ixen-leřuak sakeletan dabezela ei-dabiltz, ¡1.300 euzko-jaupari agurgařiren erijotza-epayak sakeletan dabezela!

Eta ori gustijori be, Uskuřtzea aldeztutiařen, Elexa Deuna zaindutiařen... (?)

Bitařtian, bařiz, paxisten erijotz-aiztotik uřun dagozala uste daben jaupari askok, Franco, Queipo, Mola, Mussolini ta Hitler'en erailketa ta lapuřeteak, txaloka goralduten dabez, azkespen itz goragařijenakaz onetsi... ¡Oi, Franco'ren gudaroztiak Bilbao'ratuko ba'lira...!—esaten ei-dabe.

Baña itxaron. Gojko Jaun Zuzenaren zuzentasuna, era ořetara atzipetuten dan zuzentasuna ezta.

Eta etoři biař dau, ¡Goiko Jauna'ren zigoř ikařagařijak etoři biař dau! Zigoř ori, bařiz, paxisten erailketa eta lapuřeta ezeskaři ořeik txalotu ta onetsijaz, euzko-jaupari ta enparaukuen kaltez egin ixan dabezan gaiztakeri ikaragařijen auřka ezer esateko adorerik ixan eztaben koldařen bizkařetara jausiko da. ¡Lapuřak txalotuten..! ¡Olako lotsagařirik!

IBON.

"Ereintza"

Pozik artu dogu esku artean Euzkadi'ko Nekezaritza Zaingoak gure lugiñen ikasbide laguntzat argitaldu daben "Ereintza" deritxon Aldizkingijan lenengo zenbakija.

Euzkel-Zaleori dagiskun aguřa aintzat artuta beste ainbestegaz ordaindurik, oso-osuan nai genduke ereinten dabezan azijak jausi daitezala lur apatzean guri ta mardul erne, aro onean jořatu ta gero, dānoentzat egoki izango diran igali ugari ta zindoak emon dagiguzan.

Euzko-oituradun idantzezkijakin dator ederto apainduta azaletik, eta bařuan, irakurgai mamintsuak ugari.

Bear-beařekoa genduan Aldizkingi ori geure lugiñen artean, gau luzietako asti orduetan sutondoan patxaraz jařita irakuři ta ikasi dagien gure lugiñak euraen gayetan, ekintzaz bakařik dakiezanen ganera beardiran ondorengoak, luřa, abere ta zugatzari geyago ta berereago emon erasoteko.

Gai onetan beste gayetan legez auřerakuntza aundijak egin dira aspaldiko urtiotan bai trezna, etxebizitza, azi, zimaur, abere, egazti, gaztai ta ganerantzeko zugatz osakuntzetan eta bear-beařekoa deritxagu jakitun diranak ezjakiñari laguntzea zerbait arindu dagien aren bizibide neketsua.

Naita izan bare, osasuntzu eta ziuřena, neketsua da benetan gure lugiñen bizitza.

Igazi doya gure baseřietatik gaztedija bai gizonezko eta bai emakumezkoa, eretxiz urietan eřezago ta neke gitxiagogaz bizi dirala-ta.

Egija da gure baseřietan amalau ta amasei orduan ekiten dabena sařitan lanean, osta-osta bizi izateko ezetariko ugaritasun eta nasaitasun barik.

Ez dogu uste ludiko endeřietan emakumeak gure baseřietan beste lan dagianik. Ori dala-ta ikusten doguz oindiok gazte diran emakumeak tximuřez, nekatuak eta zartuta. Ařitutekoak dira etxe ta ingiruetan berari jagokazan lanak. Berandu etxun, goiz jagi, ume ugarijak azi, etxekoen janari ta arazoak atondu, esne, barazki ta igalijak zaldu, bear diranak erosi eta gero solo arazo, bedar ebagintzan gizonari lagundu, gañerakoak ezer ez dirala.

Ainbat ordu lan eginda, osta-ostaz bizi izateak dirausku, garesti, erosi, merke zaldu edo eskuartean darabilen lana ezdagoala ondo erabilija edo ezdala egokija, beardan neuřijan aterateko bizibidea.

Gařantzi aundikoa dogu gure Abeřijan lugintza arazoa, eta beařekoak litzatez ikastola berezijak, baita itzaldi ta erakusketa ugarijak be.

Txalogařija deritxagu ba "Ereintza"'ren asmuari, baña aizkide antzo dirautzagu nai baldin badabe Bizkai'ko lugiñen artean zabaldu ta irakuři daitean, beařekoa izango dabela bizkaieraz be zerbait idaztea bestela alpeřekoa izango dala tamalez ain gogo onez dagien lana, emengo lugiñen artean beintzat, zoritxařez ez gipuzkoar geyenak ulertuten dabe bizkaitařan euzkera ez gureak gipuzkoařena.

PERULAŘA.

ERRIJETATIK

MAÑARI

LENENGO BARIKUAN.—Josu'ren Bijotz gozoaren aintzaz Jaunařtze askogaz ta abar, berarizko elizkixunak egin ziran.

Zortziretako mezan bařiz, neskato-mutikuen Jaunařtzia, beti lez ederto ospatu zan. Gure umiok Bederatzi-barikuak egiten zintzo-zintzo dabiltz ibili be ta. Ori biař da ba, gauza onetan zintzo ta ondo jokatzia...

NESKUTZA'REN AINTZAZ. — Sořkunde Orbanbakua'ren eguna sekuleko andikiroen ospatu gendun; Miren-alabak batez be.

Goxian, zortziretako mezan, Jaunartze orokařa ixan gendun. Jaunartukeran, Dolara'tař Elene anderañuak txauñeskiñua jota, neskato batzuk, euzkerazko abesti ederak abestu ebezan. "Ixan zaitez beti" ta "Ona Bildots eztia" abestuaz, gustizko era-ederian Mai-Deuneratu gintzazan.

Neskatuok, polito be polito abestu eben. Eurein abesti gozoak entzunda, zeruan ete gengozaneko oldozkun gozoak ederto atsegindu ginduzan... Olakoxe une samuřa zan...

Amařetan bařiz, abeslari onakaz meza nagosi edeřa. Ta bertan Ata Simeon karmeldař lekaidiak "Ave María" bat bere abots edeřez ondo baño obeto abestu eban.

Afatsaldian be, jai ain andijari yagokanezko elizkixuna egin zan. Elizkixun ořetan, gure txaunburu jaunak, euzkera garbi ta gozoz itzaldi edeřetarikua egin eban. Miren Neskutza'ren onoimen aintzagařijak goraldu-ten gogotsu be gogotsu ekin eban.

Garbitasuna, apaltasuna ta eratasuna geyen goraldu ebazan batez-be; eta, Miren-alaba bakotxak, bere Ama Zerukoaren antza eukiteko, iru onoimen bikañok gogo-bijotzetan loratzia biař-biařekua zala esanaz, bere itzaldi txukunari amaikera egokija emon eutson. Itzaldi ori, danori atsegin ixan yakun.

Sořkunde Orbabakua'ren jai andija, Jaunari eskař, aurten, olantxe ederto-ederto ospatzeko zorijona ixan dogu... Ia ba, datořen urtian be, Neskutzak geure asmuak begi-onez ikusten dauzalarik, bardin ala obeto ospatu al ixaten dogun...

SABIN-ALDEZ. — Igandian, ilaren 13'gn., Sabin gure Irakasle andijaren eta enparau ildako abeřkide mařegařijen gogoen-aldez, emeko elexan meza bat emongo da. Meza ori, goxeko amařetan ixango da.

Eřukizko-egintza ořetara, abeřkide gustijok juan biař gara. Mate genduzan aizkidiakaz ondo gomutau gadixan...

EGURALDIJA. — Lengo egunetan, lañua ta eurija ugeri ixan doguz Larunbatian aitz-mendi puntetan eduřa be agertu zan; lotsaka-motsaka gitxika ageřtu zan baña. Bai-ba, aurten, beste urtietan lako ařerarik etxakola egingo ta, gitxika ta lotsaka ageřtuko zan. Mendijetan abeřija aldeztuten dabiltzazan euzko - gudarijak, euren arluan ekiteko eguraldi onak biař da-bez ta... Betoz ba egun on eguzkitsuak...

"ANBOTO,'RI. — Emeko sorgiñak, euzko-gudarijak eurek baño adoretsuagoak diralako guda oñetara eztira juan; au da, gudari oře̜in zintzotosunak, euren egin al gustijak baño be, abeři-aldez geyago ta geyago egin leikelako...

Eta... jakin egixu, "Anboto" zintzoa, eři-ontako sorgiñak euzko-gudarijakaz eztirala aztuten... ¡Ez orixe! Ontxe bertan be, "esku ta atzamar" gudarijentzako galtzerdi-giñan, sutondoko aulki zařetan jezařita, zintzo-zintzo diñardube ta; berogařijak be bialdu dautsoez bařiz... eta... sorgiñak diran ařen otoitz egiten be ba-dakije, ta gudarijen onerako otoitzak otoitz egiten da-bez. Jel-ganako mařasunez bixi dira beti-ta...

"Basaři" gudari kementsu ta euzkel-idazle azkařak be, bere idazki baten, euren aldez-otoitz egiteko ařen egiten eban; ori dala-ta, emeko emakumiok "Basaři" be gomutan ixango dogu...

Zuri bařiz "Anboto" azkenez aolku bat emon biař dautzut; uřengoan onara zatozanian arduraz ibilteko emen, diñotzut, zure idazkija dala-ta, sorgin gustijak asaře-bitzetan dagoz ta...

MAÑARIKO.

Uařa.—Neuretzat idatzi ixandozuzan azkenengo leřuak, pozik irakuři ixan dodaz. Eskeřik asko.—I.

"GUDARI"

"Gudari" asteroko izpařingija, igazi dan egubenian urten zan. Eta beti lez, euzkeraz eta gazteleraz ařařita agertu da. Ele batera idatzita datořela naiz bestera idatzita etoři, abeřtzale agertu yaku, bata adoretsu be.

Idazlan edeřak dakařz, guda-izpař jakingařijak, eta gudea bide dala argazkituriko argazki ikuskařijak.

卐 卐 卐

"Gudari,,'k sei ingoski dakařz, eta seirak idazlan eta guda-izpařakaz idatzita.

"Euzkadi'ren azkatasuna gura dogu"—"Gudari,,'k oyu egiten dau. Eta azkatasun ori lořtuteko, euzkotař gustijei dei-egiten dautsoe.

Eta guk, abeřijaren azkatasuna gura dogun euzko-abeřtzaliok, dei ořen inguru jarten gara laguntza-biař dan abeřijari geure kemen eta adore gustijakaz lagunduteko.

卐 卐 卐

Ona, emen, "Gudari,,'k euzkeraz argitaldu dauzan euzkerazko idazlanak:

"Aste batetik bestera".

"Zer-esanak.—¿Zer ba, iñon umekerijak entzuten egon biař gara gu beti ala?".

"Bilbao'ko Euzko-Gastedija, — Sořkunde Garbijaren opaz."

"Bilbao'ko Euzko - Gastedija'k eta Emakume Abeřtzale-Batza'k."

"Itola'ko guda-oñan", Olabeagatařa'ena.

"Guda-idaztiak", Uztuře'rena.

"Geure gudea atzeřijan", Zetargi'rena.

"Gudari-ezkontzak", Kaiku'rena.

"Euzkereak biař dauna."

"Jel-azijak."

"Jaungoikua'ren arduratasuna", Eřiko'rena.

"Otoi eguna", Perulařa'rena.

"Olako gauzak abeřtzaletasunik eztan tokijetan jayoten dira", Artargi'rena.

"Gexotegiak ikertzen", Mendi-Lauta'rena.

"Edesak.—Ama eredua".

"¿Geure abeřijaren zoruna lořtuteko, zer egin biař dokan?"

Euzkerazko idaz-lan-leřo onetan, 17 euzkerazko idaz-lan zenbatuten dira. Asteroko baten argitalduteko, ¿pilotxuba ezta, irakuřle?

Emen atatu doguzanak eta leřo-bitařtietan argitaldu dauzan irakatsi aundiko lero batzuk be ikusi doguz. Ederto "Gudari". Erein, eta edatu euzkerea, zuk erein eta edatuten dozuna batuko dabenen bat nundik edo andik beti agertuko da-ta.

Miren orbange sortuba'ri

Miren edeřa, Neskutz garbija
Geure poza ta atsegiña:
Gauř nik emetik, Ama maitia,
Goresten zaitut, laztana.

Zeure sořtzeko egun andijan
Lagun zakiskit zerutik;
Gokaiztuaren esku baltzetan
Ezkaizuz itxi, bakařik.

O lili zuri, usain gozodun
Sořtzetik ořban bakua:
Kendu eiguzuz gure obenon
Ořban gustijak, usua.

Begiratu, ba, Zeure Euzkadi'ri;
Zelan dagon Zeuk dakizu:
Zorijon utza emon berari,
Ta JEL azpijan ezke eizu.

Euzkadi'ko guda - otsak

Erantzun arren!

Elburu gustijak eukiten dabez ja-řaitzale bero eta zinduak. Ikuřiñik txiki eta tximuřenak eurak zabalik eruango dabezan gaste bulartsu ta adoretsuak idoroten dabez. Ikuřin ořeik mařasun ikuřiñak ba'dira aneika idorokoo dabez poz-pozik eta atsegiñez beterik eragozpen gustijak galenduaz ikuřin ořein ezaugaři ta irakatsijen galuřera eruan eta galuř ořetan zutik eta tinko eutsiko dautsenak. Orixe ikusten dogu egunokaz darabilgun guda onetan. Aneika gaste, bixitzea iřibařezka agertuten yakoen gaste yori eta gartsu, gure ikuřiña zabalduaz arerijoaren tontořetaraño elduten dira tontoř ořetan ikuřin deuna bakařik eta zabalik erakusteko. Eta euretariko asko ikuřiña eskuetan eroela jausi dira.

Ikuřin eruatzalion adoriaren auřian makurtu gura eztaben asko dagoz oindiño, gure gudarijen mařasunezko bidia ezagutu nai eztaben asko ta euren ekintza ta bide onuragařija zorakeritzat etsiten daben gixon zuř eta sentzundun" ugari. Eurok sortuak dira "Buruzagijak" antzertiñoan Manain'en aotik urteten daben itzak:" Buru eskintzea (heroismua) eztabe gixon zařak, sentzundunak nabaruten; gixon banakaren baten zorakerijak ixaten dira abeřijak azkatuten dabezanak. Eta erijotzaren atzetik duazan ořeik nora duazan eztakixubela diñozube?"

amaitu, gořoto au, aztu: Baña abeřijak bere bixitzea jařaituko dau.

Alpeřik euzkotař aldrak erailgo ditue, egitada ospetsu ta onuragiñak bai 'legijezan. Alpeřik euzkera-kaltez jardungo dabe, ta euzko-ixaera oron kaltez. Gixonaren amuřuak neuři labuřa dau; iraupen labuřagua bere anditasunak.

Eztabe gure argi dirdaitsurik amatauko. Ez gure Eřijaz amaituko. Egile gurenak bakařik daike ořelakorik.

Negař-egingo dogu bořeruak indartsubak diralako. Asko galduko dogu, arerijuak dongakeripian diarduelako. Euzko-odola ugaritxu, biař bada, ixuriko da. Baña Euzkadi'ren etorkixuna ezta ondatuko.

Beñolako España andija, ostera, gauř, gero ta txikijagua da. Lengo obenak oraintxe ordainduko ditu zearo.

Gu ez goiaz iñorenik ezertxu be ez ostuten ez kentzen. Geure Eřija osotuten gabiltz, Jaungoiko eta Lagi-Zařa-pian. Egijaz ta adorez, ibili bere.

Lenguak gara

I

Afokeriak gizona itsutuez gero, ezin leike ezetara be, bide zuzenez ibili. Dagikean guztia berak egiña dala-ta beste barik, zuzen, egoki, bidezko ta begiko izango yako. Bera baizen andi ta gurenik eztala siñestutea bizi da-ta.

EZTA URTEBETERIK AZKENENGO AUTESKUNDIAK IXAN ZIRALA ESPAÑAŘ LATEŘIJAN.

ONDORENAK, AZTU BARIK D OGUZ.

Gure gastiak, zoratuta lez arerijoaren bila duazan gaste gurijak, koldarkeri ta epelkeri gustijak albo batera bastařtuta, ařotzak guzurtau eta ostikopetu dabezan Jaungoikuaren benetako eta egizko irakatsijen atzetik duaz; zapaldu eta estutu nai daben abeřijaren azkatasunaren bila; bardingetasunez inguratu eta bete gura daben gixartearen zuzentzearen atzetik.

Gaste, irukoitz onetako mařasunen batek etzatu liluratu eta bijotz-minduten? Zure anayak deyez dozuz. Erantzun eta lagundu ařen!

Ta gauř igon eta biař jausi, orain laban eta gero oztopo, txatxakerien menpe ibiliko da, ta zirtzileri utsez alikatu ta beteko dau bere gogoa.

Eztautsa besteren esan-on ta aulkoari jaramonik egingo. Enparauak gixaxo ta otseintzat etsiko ditu, eta bere egiñenak egazkada andi dirala uste izanik nařazkeri ta eřukařitzat joko ditu bestienak.

Ořa oř ařokeria, jaungoikotxu aizun, anitz okeřen sustař ta zoritxařen etořbide.

Azkatasunik ezta berez etoři. Azkatasuna irabazi egin biař da. Zer egiten dozu azkatasun ori irabazten alegindu barik?

Azkatasuna

Abeři-deya entzuten gagoz. Dei lař eta keskatsua; il agiñian aurkitzen dan Ama gaxo eta neketsuaren didař samiña; ařotzak ezaři gura dautsozan estuntzak apuřtu eta eurekandik iges nayez dabilan ama otsanaren ots gordiña; semion mařasunez bixi gura daben ama zauritsuaren zotin itzala. Deya entzuten gagoz... Baña entzungoř eginda sukalde epeleko su-onduan jezaři gara geure gorputzei atsegin emoten; entzungoř eginda albora begiratu dogu alboan zorijon eta bakia ikusi doguzalako; deyari igeska asi gara, abeřijaren arantzadun bidiak laga-ta norberekerijaren lorazko bitxabaletatik jařatuteko. Ořelaxe beti, Min eta estuntzak, kikildu eta ikaratuten gatuez eta eurak ez eruan eta ez jazatiařen geure amari be ilten lagaten dautsogu. Nun dogu geure mařasuna, nun gure indařa, nun bake aldijan ainbat aldiz goratu ta txalotu gendun azkatasunaren zaletasuna? Nun bake aldiko ziñitz bere eta gařtsu arek?

Azkatasuna nai gendun, azkatasuna didař lařiz eskatu, azkatasunari ots-egin. Enintzan ni eta etziñan zu, euzko-gaste, azkatasunaren deiIari ta kutunetariko?

Azkatasuna oř dogu. Len gu giñan berari deyez; orain bera gure laguntza eskale. Len gu bere mařale; orain bera gure bijotzen keska eta zaletasun-zale.

Euzko-gaste oneri: mařasun eskabide ořeri erantzuterik pentsau dozu?

Euzko-Gudarostian azkatasun ořen atjak dozuz. Zer egiten dozu bertan zeure ixenik emon barik?

Gixarteko goraberak dirala-ta, indař-bide askoren zuzentzale egiñik, ořa gizon pilo bat talde izugařien jaun eta artezkari. Bakotxak dauan nortasuna galdu-uřen dabela, artaldeak ntzo, lantegi ta ola andi ta edatuetara doaz lan egiñaz biziteko.

Ařain andiak txikia iruntsi oi dauanez, gizon altsuok alkarturik giza-taldien agintari izatera eldu ziran, langileak biziteko lain ozta irabazten eben bitařtean, eurek azi ta aseturik.

Zuzentasunak, ostera, aldegin eban. Eta ořen ondoren uts-eziña, nai ta ez eratoři, Giza-biotzean beti bizi dan onerako joereak ots-egin eban, eta langilien zoritxařa ta bestien ugaritasun ta nasaikerija zuzentzarik ezetik etořenak zirala oarturik argi ta garbi bařeiatu eban mundu zear egoera ořen egoki-gabetasuna.

Diadař ořek oyartzun mintsua izan eban eukitsuen belařietan. Min ořek atsekabea sořtu eban, atsekabe biotzbakoa, eta geroago, iguña ta gořotoa.

Eukitsuen jokaereak berak be, gořoto ori zabaldu eta edatu eban goikoen aurka. Eta gizarte-malaen guda ankeřa sořtu zan.

Guda ořek eztau izan, ařezkero, ateřaldirik. Lurbira guztira banatu da, eta une bakotxean auzi berezi ta lazka itzalak ixan ditu emoitz. Ez ete dauka, ba, sendabiderik?

Dojpuruen idazki zeatz eta gogoangařiak atondu-bidean jaři eban; baña jařaitzaile batzuk pozaren pozez jaso ebelarik, beste askok zaputz-egin eta gaiztetsi eben. Españař aldun katoliko baten itzak ditugu gogoan: "lenago ziñeskuntzatik alde, agindu ořek bete nai izan baño".

Ořa batzuen jokaera. Gu, ostera, lenguak gara, Beti bardiñak: Jaungoikua eta Lagi-Zařa gure oyua.

ORDUKO ASAŘE TA AMOŘUAK ORAINTXE LEŘ-EGIN DABE.

ABEŘTZALETASUNA ZUZITU TA EZEREZTU-GURAZ EBILTZAN DIDAŘEZ, ORDUAN.

GAUŘ, IZKILUZ JOSITA, GURE BIXITZAK KENDU NAIRIK DATORKIGUZ. EZTAIGUN AZTU.

Egijaz ta adorez

Bakotxak bere opilari suba, iñoen lenagokuak. Gaurkuok, beste ainbeste esan giñei. Baña gure nai ta eretxijak ařen, egija beti bere lekuban.

Eztago norarik, Arek eta gu, egijaren alde gabiltzala diñogu, zuzentasunaren alde, bake-bila.

Amar ilabete dira bardin esaten genduala. Euzko - Abeřtzaletasunak bere betiko bidez dařai. Bizitza indařa gañezka dauka bere ikuřitzak: arazo ta salik ugari bere egitarauak.

Gure abendeak diraukena, luřeko abeřija ixango dau. Gixonen uste ta gurarijak igarokořak dira abeři baten bixitzeaz bardinduteko. Oraingo amuřuak ezereztuko dira, gaiztakerijak

Agur

Ene irakuřle mařiak, 1936'gko. urtiaren azkenetaruntz guaz. Bitařtian, baña, irakuřle, urte au ... teko gertetan asi biař ... -jayak ondo egin, gabon... amařu, 1937'gko. urte bařij... zoruntsu asteko.

Datořen urte bařija, E... abeři zoragařijarentzat ... riko urtia ixango dala ... Euzkadi'ren azkatasun ... jayoko yakun urte bařijan ... guia.

Ori dala-ta idazki onen ... tu nai neukez EUZKADI ... gi onen artezkari jaun... aren jařayan lefotuten d... ko gustijak be.

Euzkel-Atala'ko zuzend... gauza bat esan biař ... txubon, lan geyegi egi... -edo, azala ta azuřa baño ... geratuten yuakula. Bera... Euzkadi'ren azkatasun-al... tan auřeskurik egiteko ... -dozu, lan gitxitxubago ... biař dozu. Ordez, bařiz, ... sendo egiten. (1)

JAGI, EUZKADI.—Jagi ... di, zuretzako azkatasun-... datoř-eta. Bitařtian, gu... katolikuak eta egizko ... Euzkadi'ren azkatasun ... geugan diran alegin gustij... doguz. Guda-oñian, gudari ... kel Gongotzon Deuna'ren ... kistař zintzo ta zinismen...

Euzkadi'ren azkatasuna ... uri ta basuririk txikijen... da. Beraz, bata Kortezubi ... ři mařera be.

Egun ori, zorijoneko ... da, orain ařtian ilunpian ... ran karlatařakañokuak ... ñiko dauzan laño bako ... eguzkitsuba.

ERBIJA.—Erbija, bai ... ibilten da ikusirik gabian ... mozolua, ixanik gau-txori... ko ixaten dauz, baña uři ... bian, baña, zoli eukiten ... Eta sařitan, iñok ikusten ... bai egin be bere mozolo...

Nire ata zanak (G. B.), ... na, auxe ixaten zan: "Ga... rijentzat ,edo gabekuent... na, egunekuentzat".

Eta aditzale onarent... okeřik ez.

GO...

(1) Osakai onak ingl... -ta, zeu lako osatzale gitx... rala uste dot. Zuk agin... zuna egiteko baña, osak... daustazan osakigile zint... Ia zeuk bilatzen dausta...

España'n eřekete asko dagoz ařaketak diranak; Euzkadi'n ařeketa asko eřekete diranak. Euzkotařa! salatu bilduř barik zure agintarijei ařaketa-eřeketiok!

EUZKOTAŘ GASTE:

ABEŘIJAREN DEYARI BETI ADIGURITSU IXAN ZARIAN ORI, NUN DIK NORA ZABILTZ EUZKO-GUDAROSTERA JO BARIK?

Eta ¿España'ra?

Montalambert Esp... ixan daneko izpařik ... España'ra eldu ixan ... du, ta Sevilla'ko A... ko ibildeunak eta ... España catolica'tza... nismenatzaz, ¿zer ... -eban, esan...?

Gipuzkoa'ko Euzko-... Bazkunen Alkarta...

Nekazari guztiok bear ... nian Espartero kalean 20'g... kian lenengo bizitzan ark... zute, goizeko amařetatik ... eta ařatsaldeko iru terdieta... diak arte.

Uřutizkiña (telefonoa) ... 15.563. Beraz uřutizkiñez ... dezute ere zer zenbaki ... daukagun bakizute.

OSO GARANTZIZK...

Ezkoriatza, Ařasate, A... Bergara, Elgeta, Plazencia, ... goibar, Motriko, Deba eta ... nekazarijari adierazten dio... azteazkenian eta goizeko a... re landola edo ofizinetan ... batzařera danak utzik egin... tzia.

Euzkotar... - Aberrij... Euzkadi

"Euzko-Lang...

Atzo, lotazila-12'gařenan ... zenbakija ařtu dogu.

Betiko otureari jařaituba... pařakaz ondo ornidula dato... Idazlan irakuřgařijak d... euretatik batzuk, gure euzke... idatzita.

Ona emen euzkerazkuen ...

"Eskeřak "Ereintza" aldi...

"Abeři-alde il zaigu, Uga... seba."

"Naskaldia", Uztuře'rena.

"Igandeko jaupa".

"Il nai ta eřurik ezin bila... ki'rena.

"Beřitsu eta eskergabia... egin biař dira", Braxak'rena...

"Nere bordatxotik bildut... txoak", Basaři'rena.

Ikusten dozubenez, ba, aste... euzkeraz be irakuřgai polit... Erosi dagigun, erosi, irakuři... ři gura daben gustijei emot...